

30 oktober 2019

nummer 106

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

NLQF on the way for the mbo and...

(Dit is een verslag van een overleg tussen een hbo'er (H) en een mbo'er (M) op hoog niveau, zo waarheidsgetrouw mogelijk opgeschreven. Dit is gebeurd met stilzwijgende toestemming van beide personen, met de meest juiste intenties.)

M: Je weet toch ook dat onze minister al een behoorlijke tijd geleden het NLQF wilde opnemen in de wetten voor alle soorten onderwijs, om het niveau in Nederland en Europa op de diploma's te laten vermelden. Helder dus. Lekker gemakkelijk.

H: Praat me even bij. NLQF.

M: Het Nederlandse raamwerk voor alle onderwijskwalificaties. Ingevoerd in 2011. Is vooral gebaseerd op het EQF, hetzelfde maar dan voor Europa om het levenlang leren gemakkelijker te maken, ook over de landsgrenzen heen. Dat EQF stamt overigens uit 2008.

H: Dus het Nederlandse ladderwerk is in 2011 ingevoerd. En nu, wat doen we nu?

M: Kennelijk waren er partijen die helemaal geen nummer op hun diploma willen zetten. De naam van de instelling en de graad moeten transparant voldoende zijn.

H: Denk ik ook, het hbo laat zich op z'n nummer zetten. Rugnummers graag (ha, ha, ha).

M: Nou, die wet om dit te verplichten lag er al een hele poos. Deadline 2019-2020. De Kamer heeft enige tijd geleden er toch maar bij de Minister op aangedrongen om nu eens op te schieten.

H: Ja, een wet om op te schieten (ha, ha, ha).

M: Begrijp ik. Van jouw kant. Maar goed, de wet gaat begin 2020 naar de Raad van State voor een advies. Maar dan moet OCW nog weer een actueel beleidsstuk maken, een mogelijk aan te passen wetsvoorstel indienen en al dat soort benodigde handelingen verrichten.

H: Misschien staat er wel iets over vermeld in de komende Strategische Agenda.

M: Die is toch voor het hoger onderwijs?

H: Weet ik. Maar het hbo gaat toch in voorkomend geval over alle zaken die raken aan het mbo met onze partners in gesprek. Stroomlijnen, verantwoordelijkheden verdelen, concrete zaken vastleggen. Ik kan zo een heleboel mogelijke acties op een rijtje zetten.

M: Tuurlijk. Weet ik ook. Ik heb nog heel wat lijstjes bewaard in de afgelopen veertig jaar. Kwestie van samenvatten, vermoed ik.

H: Laat ons maar schuiven. Maar waarom heb je dit gesprek aangevraagd? Ik ben benieuwd, want jullie barsten van de plannen. Toch?

M: Wacht even. Koffie halen. Ben zo terug.

(...)

M: Ben ik weer. Ook een bakkie voor jou. Goed, waarom dit overleg. Uiteraard heeft het met het NLQF te maken. Je weet dat voor de invoering van de Associate degree wij al mbo-opleidingen aanboden die internationaal best op 5, dus wat we nu 5 noemen, konden worden geplaatst. Maar ja, dat mocht niet. Binnen het Bolognaproces, met jullie dus, is in 2012 afgesproken dat alle landen hun hoogste diploma voor toelating tot het hoger onderwijs op 4 moeten zetten.

H: Lijkt me logisch. Wij hebben nu 5, met de short cycle, dus onze Ad. Als mbo ook 5 zou kunnen zijn, ontstaat er een gigantische verwarring bij internationale samenwerking. Toch?

M: Begrijp ik, maar wel jammer. Overigens hadden we toen in ons landje wel gewoon het vwo op 5 staan, en daarvan is toen noodgedwongen 4+ gemaakt. Suggestief, dat weer wel, vwo toch een plusje meer dan mbo en havo. Maar we zijn de enigen die het zo doen.

H: Dutch acting... (ha, ha, ha). Make your point...

M: Doe ik. Als het NLQF er dan is, kunnen private onderdelen van mbo-instellingen opleidingen gaan ontwikkelen die via het bureau daarvoor, het NCP genoemd, op 5 worden gezet. Dat doen allerlei commerciële partijen nu ook al. En weet je, private onderdelen van bekostigde hogescholen kunnen het ook doen, naast de private door de overheid erkende en dus formele hbo-opleiders.

H: Deja-vu, als ik even mag. Jullie hadden toch mbo-plus, nog voordat wij met de Ad aan de slag gingen? Is dat hetzelfde als wat ze in Europa nu Higher VET noemen of zoiets? Want er gaan allerlei namen voor rond. Die staan toch in allerlei landen op hun 5 of vergis ik mij daarin?

M: Nee, nee. Klopt. Die zijn er in allerlei soorten en maten. Zelfs bekostigd, maar veelal ook privaat, met een bepaalde plek in het onderwijssysteem. Maar in Nederland hebben we zo rond 2010 als mbo en hbo in goede harmonie afgesproken dat we als mbo de Ad zouden erkennen als hoger onderwijs, om deze geschikt te maken voor de doorloop van mbo naar hbo. Aardig actie, ja toch?

H: En je ziet wat er gebeurt, nu we er als hbo met volle kracht aan werken. Instroomrendementen qua groei waarvoor beleggers en spaarders hun vingers zouden aflikken (ha, ha, ha). Maar ik zie nog steeds niet waar je naar toe wil...

M: Even naar de wc. Ben zo terug.

(...)

M: Ben ik weer. Effe gecheckt. Ja, weer een-en-twintig procent meer. Vooral uit het mbo. Doen we het toch goed...

H: Nou, zo'n dertig procent komt steeds meer van de havo. Die zien ook dat de Bachelor niet altijd de juiste weg is. Nemen wij wel zo'n twintig procent van de vwo'ers over, degenen die ze bij de universiteiten niet graag zien aankomen (ha, ha, ha). Goed, maak je punt.

M: We zien om ons heen dat het in dienst nemen van studenten en dan een programma er tegenaan zetten, een trend in Europa is. Dat noemen ze het aanbieden van een apprenticeship. Laten we dat al hebben in het mbo. Noemen we bbl. Maar in diverse landen trekken ze die lijn en het format door naar hogere niveaus. Willen veel van de doelgroepen, dus ja, wat wil je zelf nog...

H: Work-based learning, I think. Moeten we wat mee.

M: Juist. Klopt. Kent allerlei vormen. Duaal is ook een aanpak. In Duitsland en Zwitserland is het dualer dan bij ons, dus bij jullie hbo, maar dat heeft ook met de status van het individu te maken.

H: Ik voel 'm aankomen. Jullie gaan die landen achterna omdat ons duale hbo niet dualer mag zijn, om toch vooral de schijn van bedrijfsopleidingen te kunnen voorkomen.

M: Ja, wij hebben in het mbo heel veel bedrijfsscholen. De studenten komen in allerlei gevallen niet eens meer op school, of voor een heel beperkt aantal dagen. We kennen dus het klappen van de duale zweep. Of het hakken met een duaal bijltje, wat je wilt.

H: Ja, what ever. Dus dan gaan jullie verlengde mbo-achtige opleidingen bedenken op 5, koppelen ze aan 5 van het NLQF en dan heb je ook een link naar de Europese 5.

M: Juust. Onze mbo'ers, de bbl'ers zeker, kunnen dan bij hun bedrijf blijven of in dienst treden bij de organisatie waar ze hun beroepspraktijkvorming hebben gedaan. Plakken we in het contract er de opleiding op niveau 5 tegenaan. Kwestie van het programma laten inschalen door het NCP. Het is dan wel geen formele Ad, maar wel een mooi herkenbaar diploma.

H: Ai, slim. Dus toch een eigen weg kiezen. Heeft even geduurd, maar jullie grijpen dus de wettelijke inbedding van het NLQF aan om dit te doen. Als het maar een 5 is, hoor ik de werkgevers al denken.

M: Ja, denk daar maar eens over na.

(...)

H: Leuke gedachte. Ik brainstorm even mee. Kunnen we dan afspraken maken over de doorstroom met zo'n diploma naar onze Ad-opleidingen? Misschien is het wel een optie om door te gaan voor een Bachelor. Komen we wel uit.

M: Kijk, zo kunnen we zaken doen. Ondernemerschap is toch een skill voor de een-en-twintigste eeuw?

H: Denk even verder met mij mee. Als we jullie private activiteiten nou eens gewoon tegen onze Associate Colleges laten aanschurken. Dus dat voor elke Ad-opleiding door jullie zo goed mogelijk een afgeleide versie wordt gemaakt, zoals jij nu zo schetst. Kunnen we toch veel modules en projecten gelijk laten oplopen, mind you. Jij kunt dat ook doen met onze private collega-hogescholen. Maar met de PAC's is het toch veel leuker, denk ik.

M: OK. Ik voel 'm. Ik zie 'm zitten. Het is echt heel leuk zaken doen. Voor wat hoort wat.

H: Volgende week weer even out-the-box denken. Ga ik hier in-the-box wat mensen raadplegen.